

2021-01-22 ΜΗΤΣΙΟΥ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΕΙΜΕΝΑ Γ1 Γ2

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΕΙΜΕΝΑ

ΤΜΗΜΑΤΑ: Γ1 ΚΑΙ Γ2

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΗΤΣΙΟΥ

ΣΤΕΛΝΩ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΡΗΓΑ...

1. ΕΓΓΡΑΦΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

2. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΜΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΒΙΝΤΕΟ

https://www.youtube.com/watch?v=oD6GrP_gfo8 (ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ)

<https://www.youtube.com/watch?v=U3WGRtVE-yY&t=22s> (Ν.Ε. ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ)

<https://www.youtube.com/watch?v=RyKGk1Qa8OM&t=36s> (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ, ΕΝΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ)

<https://www.youtube.com/watch?v=XbMKzTZflll&t=100s>

(ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ, ΕΝΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ)

3. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΒΙΝΤΕΟ

4. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΟΥΡΙΟ

Ρήγας Βελεστινλής, Θούριος (1797)

Ο Θούριος (1797) του Ρήγα είναι το πιο διαδεδομένο επαναστατικό τραγούδι της προεπαναστατικής περιόδου. Αποτελείται από 126 δεκατρισύλλαβους στίχους.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

- 1^η: Η πικρή σκλαβιά και το αγαθό της ελευθερίας («Ως πότε... φυλακή!»)
- 2^η: Τα θύματα της αυθαιρεσίας του δυνάστη («Τι σ' ωφελεί... καμιά αφορμή»)
- 3^η: Προτροπή στους πατριώτες να κάνουν όρκο («Ελάτε μ' έναν ζήλον... στον Θεόν»)
- 4^η: Ο όρκος για δυναμική αντίσταση («Ω, Βασιλεύ του Κόσμου... σαν καπνός»)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ- ΙΔΕΕΣ

Η ζωή των υπόδουλων

- Η ζωή των κλεφτών και των αρματολών πάνω στα βουνά είναι στερημένη και μοναχική
- Ανάμεσα στα πικρά παθήματα των υπόδουλων βαλκανικών λαών είναι και η στέρηση των αγαπημένων τους προσώπων (5-6)
- 8-10: τα ατέλειωτα βάσανα και τα απάνθρωπα μαρτύρια που υφίστανται οι υπόδουλοι
- Μεγάλοι Φαναριώτες ηγεμόνες εξοντώθηκαν από το τυραννικό καθεστώς

Εντύπωση προκαλεί που ο Ρήγας δεν απευθύνεται μόνο στους υπόδουλους χριστιανούς αλλά και στους ίδιους τους Τούρκους, που νόμισαν ότι παραμένοντας νομοταγείς στον τύραννο θα γλίτωναν από το άπληστο και διεφθαρμένο καθεστώς.

Σάλπισμα ελευθερίας

Φλογερό το όραμα, εθνεγερτικό προτρέπει σε αγώνες και θυσίες για ζωή αξιοπρεπή και ασφαλή

Οι πολιτικοί οραματισμοί του Ρήγα

- Ο Ρήγας καλεί όλους τους υπόδουλους να οργανωθούν και να δράσουν εναντίον του τυραννικού καθεστώτος.
- Να δεσμευτούν με ιερό όρκο ότι θα αγωνιστούν χωρίς καμιά υποχώρηση. Η παράβαση του όρκου θα έχει ως άμεσο αποτέλεσμα τον αφανισμό του εξωμότη
- Επιζητεί τη δημιουργία μιας κοινοπολιτείας που το πολίτευμα της θα θεμελιώνεται στους Νόμους – Σύνταγμα. Οραματιζόταν ένα κράτος δικαίου, ένα πολίτευμα που θα εξασφάλιζε τη λαϊκή κυριαρχία.
- Προβλέπει την εκλογή από το λαό ενός νομοδοτικού σώματος, δηλαδή βουλευτών, που θα πρέπει να είναι όχι μόνο δίκαιοι νομοθέτες, αλλά και καλοί πατριώτες
- Ο πολιτικός στοχασμός του ποιητή ταυτίζει την αυθαιρεσία του αυταρχικού καθεστώτος με την αναρχία, γιατί προκαλούν την ίδια ανασφάλεια στον πολίτη.
- Το πολίτευμα της Δημοκρατίας του Ρήγα προβλέπει όχι μόνο δημοκρατική εκλογή των βουλευτών, αλλά και αυστηρή συγκεντρωτική διακυβέρνηση. Αυτά, κατά τον Ρήγα, δεν είναι ασυμβίβαστα, αρκεί βεβαία ο ένας (κυβερνήτης) να μην παραβιάζει τους Νόμους
- Ο Ρήγας στον όρκο τονίζει ότι οι πατριώτες, όχι μόνο δεν πρέπει να εγκαταλείψουν ποτέ τον επικεφαλής τους, αλλά και να πειθαρχούν στα προστάγματά του μέχρι να νικήσουν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ:

Απλές αλλά ιδιαίτερα δυνατές και παραστατικές είναι οι εικόνες του ποιήματος. Παριστάνουν τη στερημένη ζωή των κλεφτών αλλά και τα δεινά της σκλαβωμένης ζωής.

ΣΧΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΥ:

- Παρομοιώσεις
- Προσωποποιήσεις
- Μεταφορές («επική σκλαβιά»)
- Αντιθέσεις
- Ασύνδετο (δίνουν γοργότητα, ορμητικότητα)
- Πολυσύνδετο (τα δεινά της σκλαβιάς)
- Παρηγήσεις των τ και ρ (κι αμέτρητ' άλλοι τόσοι και Τούρκοι και Ρωμιοί)

ΜΕΤΡΙΚΗ

Δοκτρισύλλαβοι, ομοιοκατάληκτοι, οξύτονοι
Μέτρο ιαμβικό
Ομοιοκαταληξία ζευγαρωτή

ΓΛΩΣΣΑ:

Ο Ρήγας συνιάσσει το Θούριο σε λαϊκή γλώσσα, για να μπορέσουν να τον διαβάσουν και να εμπνευστούν από τον πόθο της ελευθερίας όλος ο υπόδουλος λαός.

ΥΦΟΣ:

Απλό, ορμητικό και ενθουσιώδες. Δημιουργεί τα πιο θερμά πατριωτικά αισθήματα.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΟΥΡΙΟΥ

1) Ο Θούριος είναι η έμμετρη επαναστατική προκήρυξη του Ρήγα. Δεν είναι ποίημα αλλά, δεν είναι και απλό μανιφέστο.

Ο θούριος είναι μια επαναστατική φωνή, βαλμένη σε μέτρα ποιητικά.

2) Ο Ρήγας επιλέγει τον τίτλο « Θούριος » για να αποδώσει το επαναστατικό περιεχόμενο.

Θούριος → ορμητικός, πολεμικός.

3) τρόπος διάδοσης : « Ο Ρήγας καλούσε τους φίλους του στο δωμάτιό του, τους έπαιζε σε φλογέρα το σκοπό και τους μάθαινε να τον τραγουδούν. Ή στη Βιέννη στα καφενεία αποζητούσε τους Έλληνες και τους μοίραζε κρυφά κι αυτοί έμποροι οι πιο πολλοί... το διέδιδαν παντού και σ' όλη την Ελλάδα.

A) Θεματικά κέντρα :

- Ελευθερία ή θάνατος
- Κοινός όρκος, αγώνας για την Ελλάδα
- Συλλογική ευθύνη

ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

« Ως τότε μπορεί κανείς ν' ανεχτεί τη σκλαβιά »

Συνθήκες:

-να ζούμεν

στα στενά

Στις ράχες

Στα βουνά

Στις σπηλιές

→ απώλεια του φυσικού ανθρώπινου χώρου, του σπιτιού

να χάνωμεν :

αδέλφια

γονείς

φίλους

παιδιά

συγγενείς

πατρίδα

→ απώλεια του ανθρώπινου στοιχείου /οικογένεια, φίλοι

Μονάχοι

→ μοναξιά

Να φεύγουμε απ' τον κόσμο → καταβρεγμός

- Συσσώρευση απωλειών
- Συσσώρευση ερωτήσεων

ΔΥΣΗ : Μια ώρα ελευθερίας παρά 40 χρόνια σκλαβιά και φυλακή

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

« ο τύραννος δεν υπολογίζει την ανθρώπινη ζωή »

Ποιων ;

- ούτε των αξιωματούχων του (βεζύρηδες , δραγουμάνους)
- ούτε αυτών που συμβιβασμένοι τον υπηρετούν (Σούτσοι, Μουρούζης)
- αδιακρίτως κοινωνικής τάξης (παπάδες, λαϊκοί)
- αδιακρίτως εθνικότητας (Ρωμιοί, Τούρκοι)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

« Πρόσκληση »

Όροι – προϋποθέσεις για το νέο κράτος:

- προκομμένοι σύμβουλοι
- νόμοι/ οδηγός
- αρχηγός

Οργάνωση με όρους και δεσμεύσεις , γιατί προβλέπει ότι

« η αναρχία μοιάζει με σκλαβιά »

Όρκος στο σταυρό – στον ουρανό

(διεθνιστικός χαρακτήρας της επανάστασης)

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄

« Όρκος »

Στον ένοπλο αγώνα καλούνται να λάβουν μέρος όλοι οι καταπιεσμένοι, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας

Οραματίζεται μια διαβαλκανική κοινοπολιτεία ειρήνης - ισονομίας.

ΟΡΑΜΑΤΑ του Ρήγα :

- ισονομία-σεβασμός στους νόμους
- ατομική-εθνική ελευθερία
- ελευθερία θρησκευτικών πεποιθήσεων
- κατάργηση δουλείας
- αντίσταση στη βία
- ικανότητα επιλογής άξιου αρχηγού

ΘΟΥΡΙΟΣ – Συλλογικοί ρόλοι:

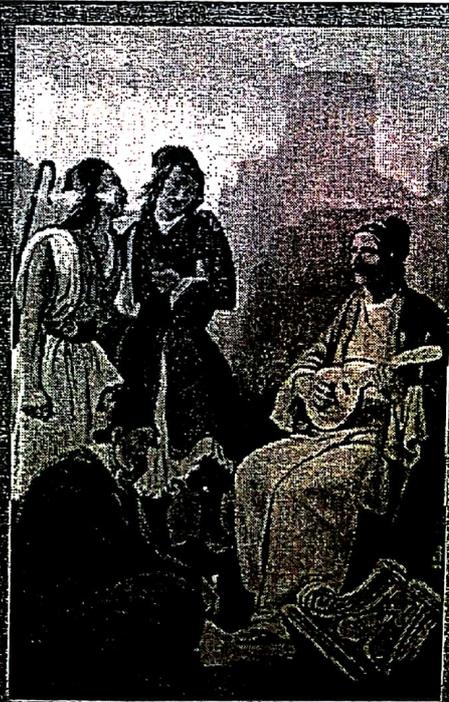
Είστε ο νεαρός Ρήγας. Δεν αντέχετε πια
σκλαβιά
και μονολογείτε :

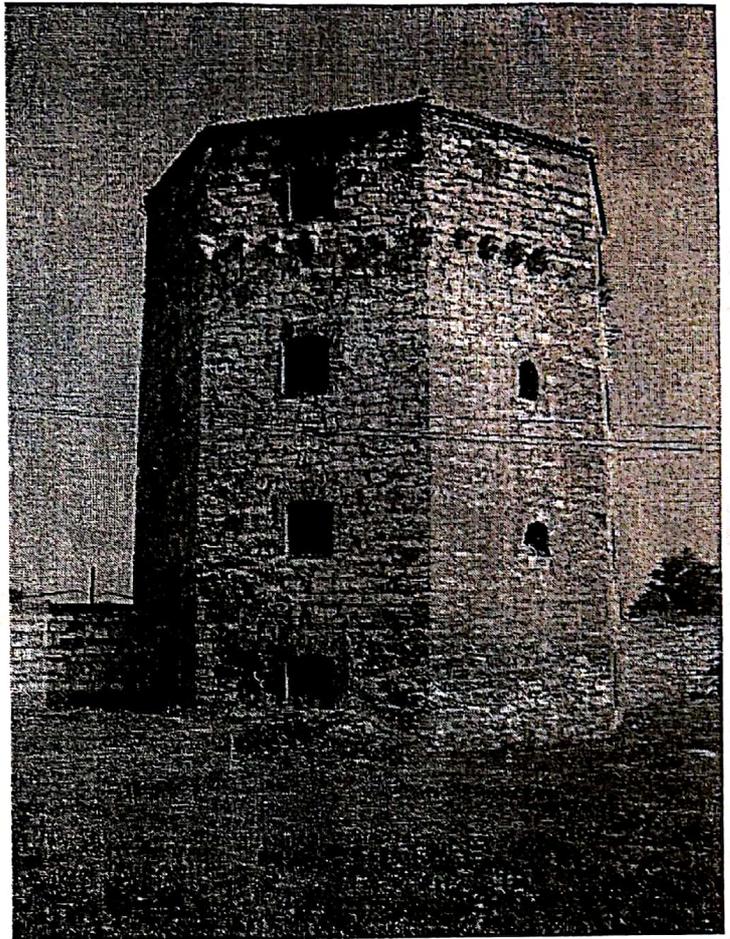

Μαζεύεστε μυστικά παρέες – παρέες
τραγουδάτε το Θούριο
και.....

Θούριος

Ο Ρήγας ψάλλει
στα παλικάρια
το Θούριο,
πίνακας του P.
Hess

Είστε ο εαυτός σας. Ξέρετε ότι ο Ρήγας άύριο
θα στραγγαλιστεί. Θέλετε να του πείτε.....

.....

Εσύ τι νομίζεις ότι θα έκανες στη θέση του και
γιατί;.....

.....

Τι σημαίνει ηρωισμός στο
σήμερα;.....

.....

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΟΥΡΙΟΣ (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΙΝΤΕΟ «ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ Ο ΑΝΘΡΩΠΙΟΣ- 20^{ος} ΑΙΩΝΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ»

1. Ποιος είναι ο αιώνας του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού;
2. Ποιους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας έθεσε σε αμφισβήτηση ο Διαφωτισμός;
3. Να αναφέρετε μερικούς από τους σημαντικότερους Διαφωτιστές.
4. Τι σημαίνει «το να φιλοσοφείς» εκείνη την περίοδο;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΙΝΤΕΟ «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ»

1. Πότε άκμασε ο Ν.Ε. Διαφωτισμός και τι επιδίωκε;
2. Να αναφέρετε μερικούς από τους κυριότερους εκπροσώπους του Ν.Ε. Διαφωτισμού.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΘΟΥΡΙΟ

Ο Θούριος είναι ένας επαναστατικός ύμνος που σκοπό είχε να ενισχύσει ψυχικά τους Έλληνες αλλά και όλους τους λαούς της Βαλκανικής, προκειμένου να ξεσηκωθούν και να αγωνιστούν για την ελευθερία τους.

Στη σύγχρονη εποχή και ειδικά στις μέρες της κρίσης που ζούμε παίρνετε τον ρόλο του ποιητή. Γράψτε ένα κείμενο είτε σε ποιητικό (ένα είδους ύμνο) είτε σε πεζό λόγο, προσπαθώντας να ενισχύσετε ψυχικά όχι μόνο τους Έλληνες αλλά και όλους τους ανθρώπους σε παγκόσμια κλίμακα, προκειμένου να επιτελέσουν το δύσκολο καθήκον που έχουν επωμιστεί ..να κάθονται αποκλεισμένοι στα σπίτια τους.. για να διασφαλίσουν με αυτόν τον τρόπο την σωτηρία τους από τον ΙΟ.